

Vliv dietárního začlenění pelyňku pravého na kvalitu jatečně upraveného těla a masa brojlerových kuřat

Effects of the wormwood dietary inclusion on the broilers' carcass and meat quality

Zapletal, D.¹, Dobšíková, R.¹, Šimek, V.¹, Kameník, J.², Ježek, F.²

¹Ústav chovu zvířat, výživy zvířat a biochemie, ²Ústav hygieny a technologie potravin živočišného původu a gastronomie, Fakulta veterinární hygieny a ekologie, Veterinární univerzita Brno

Abstrakt

Cílem práce bylo ověřit vhodnost dietárního začlenění moučky z pelyňku pravého (*Artemisia absinthium* L.) do kompletní krmné směsi pro vykrmovaná kuřata hybridní kombinace Ross 308. Celkem 32 21-denních kuřiček bylo rozděleno do dvou dietárních skupin (kontrolní, K, $n=16$; pokusná, P10, $n=16$), přičemž kuřata v pokusné skupině přijímala dietu obohacenou o 10 % přídavek moučky z pelyňku. Ve věku 42 dní kuřat proběhlo jatečné zpracování se stanovením vybraných ukazatelů jatečné kvality. Na základě výsledků studie lze konstatovat, že dietární začlenění moučky z pelyňku pravého do kompletní krmné směsi v podílu 10 % nemělo průkazně negativní vliv na ukazatele jatečné kvality vykrmovaných kuřat Ross 308, a lze bezpečně tento podíl začlenit do diet pro vykrmované brojlery.

Klíčová slova: kvalita masa, brojlerová kuřata, dieta, bylinná aditiva, pelyněk

Úvod

Drůbeží maso je populárním druhem masa konzumentů po celém světě a k roku 2050 se očekává, že bude masem s největší poptávkou (Mottet a Tempio, 2017). Optimalizace složení diet pro brojlerová kuřata je v současné době směřována především do oblasti ověřování fytochemických aditiv v dietách (Puvača a kol., 2014). Pelyněk pravý (*Artemisia absinthium* L.) je bylina s řadou prokázaných metabolicky aktivních látek, které mají množství biologicky aktivních účinků, např. stomachické, antiseptické, antihelmintické, antioxidační apod. (Wan a kol., 2018; Cetin a kol., 2019). Cílem práce bylo ověřit vhodnost dietárního začlenění moučky z pelyňku pravého v kompletní krmné směsi pro brojlerová kuřata a její vliv na vybrané ukazatele kvality a technologické vlastnosti masa.

Materiál a metodika

Kuřičky Ross 308 ve věku 21 dní byla rozdělena do dvou dietárních skupin – kontrolní (K; $n=16$) a pokusná (P10; $n=16$). Po individuálním zvážení byla kuřata ustájena v podlahových boxech na hluboké podestýlce v experimentální stáji Ústavu chovu zvířat, výživy zvířat a biochemie, VETUNI. Diety typu grower byly zkrmovány od 21. do 35. dne věku, přičemž diety typu finisher navazovaly od 36. dne do 42. dne věku. Kontrolní skupina přijímala základní chemicky i kompozitně běžnou kompletní dietu (K). Pro brojlery v pokusné skupině byla tato základní směs vždy doplněna 10 % moučky z pelyňku pravého (*Artemisia absinthium* L.) jako přídavek (P10). Ve věku kuřat 42 dní byla všechna sledovaná kuřata zvážena a humánně usmrcena a jatečně zpracována.

Výsledky a diskuze

V naší práci jsme nenalezli statisticky průkazný vliv ($P > 0,05$) dietárního začlenění moučky z pelyňku pravého na sledované ukazatele jatečné kvality masa a požitelných vnitřních orgánů kuřat ve věku 42 dní (Tabulka 1). Proporcionalita jednotlivých jatečných partií a orgánů odpovídá zjištěním práce Viliene a kol. (2022), kteří provedli studii rovněž na hybridním typu kuřat Ross 308. Co se týče specifického dietárního vlivu přidaného pelyňku pravého, v práci publikované Cetin a kol. (2019) našli poněkud vyšší hodnoty v jejich sledování provedeném na hybridní kombinaci Ross krmené 1,17% začleněním moučky z pelyňku pravého, avšak ve výše uvedené studii byla vykrmována obě pohlaví kuřat. Naproti tomu, v našem sledování jsme využili významně vyšší podíl začleněného pelyňku, tj. 10% přídavek k dietě. Dále, statisticky průkazný vliv zkrmování diet s 10 % přídáním pelyňku pravého na osm hlavních fyzikálních ukazatelů nebyl potvrzen ($P > 0,05$). Nalezené hodnoty v naší práci jsou v souladu se zjištěními práce Özbek a kol. (2020) u konvenčně vykrmovaných brojlerů.

Závěr

Na základě výsledků studie lze konstatovat, že dietární začlenění moučky z pelyňku pravého do kompletní krmné směsi v podílu 10 % nemělo negativní vliv na ukazatele jatečné kvality vykrmovaných kuřat Ross 308, a lze bezpečně tento podíl začlenit do diet pro vykrmované brojlery. S ohledem na získané výsledky této práce bude záměrem provést další experimentální sledování v ohledu optimalizace začleněného podílu, případně botanického spektra pelyňku.

Dedikace

Tato práce byla podpořena projektem ITA Veterinární univerzity Brno, s registračním číslem FVHE/TA/212031/ITA2021.

Použitá literatura je k dispozici u autorů příspěvku, a také ve sborníku konferencí.

Obrázek 1: Brojlerová kuřata Ross 308 během výkrmu ve stáji.

Tabulka 1: Ukazatele jatečné kvality vykrmovaných brojlerových kuřat v závislosti na použité dietě.

Ukazatel	Dietární skupina	
	K	P10
Porážková hmotnost (g)	2386 ± 282,4	2344 ± 334,1
Hmotnost JOT (g)	1677 ± 213,8	1656 ± 256,7
JV (%)	70,3 ± 3,17	70,5 ± 3,12
Krk s kůží (g)	62,0 ± 9,10	56,26 ± 4,69
Srdce (g)	11,93 ± 1,91	11,72 ± 1,88
Játra (g)	42,95 ± 10,26	44,54 ± 5,39
Žaludek (g)	33,40 ± 12,65	32,82 ± 8,20
Stehna (g)	515,37 ± 23,86	513,34 ± 26,25
Prsa s kůží (g)	570,25 ± 53,24	539,12 ± 41,49
Stehna – maso (g)	360,29 ± 26,49	365,66 ± 19,46
Prsa – maso (g)	498,67 ± 51,06	485,21 ± 38,67

K, kontrolní skupina; P10, pokusná skupina krmená základní dietou s 10% přídavkem moučky z pelyňku pravého; JOT, jatečně opracované tělo; JV jatečná výtěžnost.

Obrázek 2: Pelyněk pravý (*Artemisia absinthium* L.).

Zdroj: PELYNĚK PRAVÝ (*Artemisia absinthium*) - Areál Žireč (arealizrec.cz)